

ДОРОЖНЯ КАРТА РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Тернопіль 2016

І. ЗМІСТ ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ

I	Зміст дорожньої карти	ст. 1
II	Дорожня карта (аналітична частина)	ст. 3
	а) аналіз поточного стану регуляторного середовища	ст. 3
	б) опис проблем (регуляторних бар'єрів) для розвитку МСП в області	ст. 4
	в) пропозиції щодо конкретних шляхів мінімізації (усунення) визначених бар'єрів	ст. 4
III	Дорожня карта (заходи)	ст. 6
III.I	Короткий опис дорожньої карти	ст. 6
	а) географічне охоплення	ст. 6
	б) шляхи реалізації заходів Дорожньої карти	ст. 6
	в) ресурси	ст. 7
	г) результати реалізації заходів Дорожньої карти	ст. 8
	д) ймовірні ризики	ст. 9
III.II	Заходи Дорожньої карти	ст. 14

II ДОРОЖНЯ КАРТА (АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА)

а) аналіз поточного стану регуляторного середовища для розвитку МСП в Тернопільській області

Підприємництво є важливим чинником економічного зростання, створення нових робочих місць, структурної перебудови та зміцнення економіки будь-якої розвинутої країни. Для України, яка перебуває у затяжній економічній кризі, мале та середнє підприємництво є ключем до розв'язання цілої низки як економічних, так і соціальних проблем. Проте, дрібний бізнес, особливо на регіональному рівні, щоденно стикається з масою перешкод. На думку підприємців подальшому розвитку бізнес середовища перешкоджають зарегульованість процедур, адміністративні бар'єри, корупція в органах влади, відсутність коштів на розвиток бізнесу, висока конкуренція, складнощі у виходу на нові ринки, низька купівельна спроможність населення та інші.

З моменту набрання чинності Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» виповнилося більше 10 років. Однак, в Україні цей нормативно-правовий акт так і не дозволив створити ефективну систему державного регулювання з урахуванням інтересів бізнесу та громадськості та не допоміг сформувати сприятливий бізнес-клімат й привабливий інвестиційний імідж нашої держави.

Упродовж десяти років кожна влада формально та декларативно створювали умови для реалізації державної регуляторної політики, але сучасний стан українського бізнес-клімату та інвестиційного іміджу свідчить, що державна регуляторна політика залишається неефективним та незатребуваним бізнес-середовищем інструментом. У попередні роки в органах державної служби було створено сотні робочих груп з дерегуляції, однак скасування десятків тисяч регуляторних актів так і не покращило суттєво бізнес-клімат у країні.

Відтак, сьогодні якість державних регулювань так і залишається низькою, усіма органами влади систематично приймаються економічно неефективні, недоцільні та необґрунтовані регуляторні акти, а регуляторне середовище стає більш несприятливим для підприємців.

Систематичне прийняття законодавчих актів, якими запроваджуються мораторії на проведення перевірок суб'єктів господарювання, свідчать про неефективність та недоцільність сьогоднішньої системи державного нагляду і контролю. З одного боку подібні ініціативи покликані захистити підприємців від свавілля контролюючих органів, з іншого вони призводять до неможливості захисту прав споживачів та розгулу тіньової економіки.

На Тернопільщині, як і в Україні загалом, зазвичай регуляторні акти приймаються без обговорень із громадськістю та бізнес-спільнотою. Має місце низька зацікавленість самих підприємців.

Місцева влада на своїх он-лайн ресурсах не має рубрик «Регуляторна політика», що ускладнює як ознайомлення з проектами регуляторних актів, так і громадську участь у його обговоренні. Відтак, більшість органів влади зосередила свою місію на регуляторному плануванні, як цього вимагає Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Наприклад, на сайті Тернопільської ОДА в рубриці «Регуляторна політика» є плани розробки регуляторних актів, а в розділі «Діючі регуляторні акти» повний перелік чинних актів відсутній.

Упродовж 2015 року в Тернопільській області здійснювали господарську діяльність майже 5 тис. малих підприємств (за даними, вказаними у [Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року¹](http://www.oda.te.gov.ua/data/upload/publication/main/ua/2917/proekt_mcp2016_2020.pdf)). У Тернопільській області зареєстровано майже 42,1 тис. підприємців - фізичних осіб. Кількість підприємницьких структур на 10 тисяч осіб наявного населення становить 46 одиниць.

¹ http://www.oda.te.gov.ua/data/upload/publication/main/ua/2917/proekt_mcp2016_2020.pdf

У 2015 році від діяльності суб'єктів малого підприємництва до зведеного бюджету надійшло 715,6 млн гривень, що становить майже четверту частину бюджетних надходжень. Минулого року в області зареєстровано 428 малих підприємств, 2,9 тис. фізичних осіб - підприємців та створено майже 5,9 тис. нових робочих місць. Збільшення кількості СПД фізичних осіб в основному відбувається за рахунок «дроблення» бізнесу, а не за рахунок випускників економічних спеціальностей чи активних молодих людей.

На Тернопільщині функціонує 19 Центрив надання адміністративних послуг, однак є дуже багато питань щодо якості їхньої діяльності та кількості послуг, а також щодо їхнього матеріально-технічного оснащення. У Тернопільській області не розвинута інфраструктура підтримки МСП, не має бізнес-центрів. До 2009 року функціонував Фонд підтримки підприємництва, який надавав МСП консультаційні послуги та реалізовував програму здешевлення комерційних кредитів через механізм компенсації відсоткової ставки.

Внаслідок проведення в Україні децентралізації та адміністративно-територіальної реформи на Тернопільщині утворено 26 об'єднаних територіальних громад та у ще 10 громадах Центральна виборча комісія призначила перші вибори. У зв'язку із цим значна частина повноважень щодо створення сприятливого бізнес-клімату переходить у новостворені громади. Створення об'єднаних територіальних громад є інструментом розвитку нової системи практик регулювання за умови забезпечення керівництва цих громад відповідними знаннями та досвідом. Відомо, що новостворені об'єднані громади стикаються із низкою не тільки фінансових проблем, а й організаційних. Тому значна частина заходів Дорожньої карти розвитку МСП в Тернопільській області спрямована на допомогу саме новоутвореним громадам у питанні стратегічного планування, створення Центрив надання адміністративних послуг та надання якісних адміністративних послуг, ефективному управлінні ресурсами громади, залучення інвестицій та інше. Кінцева мета реалізації заходів Дорожньої карти відповідає цілям, визначеним у [Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року](#).

б) опис перешкод та бар'єрів для розвитку МСП в Тернопільській області.

За результатами засідань чотирьох фокус-груп, у яких взяли участь більше 50 осіб, та які проведені у Тернопільській області у липні-серпні 2016 року, сформовано перелік основних регуляторних бар'єрів, що перешкоджають розвитку МСП в Тернопільській області. Заходи відбулися в рамках проекту «Дорожня карта розвитку МСП в Тернопільській області» за фінансової підтримки Програми USAID «Лідерство в економічному врядуванні».

Учасники фокус-груп назвали головні бар'єри, які перешкоджають розвитку бізнесу:

недостатній рівень партнерства між бізнесом, органами місцевого самоврядування та виконавчої влади на рівні районів, окремих міст, селищ та об'єднаних територіальних громад;

складність доступу до ресурсів, корупція в органах влади;

низька активність бізнесу щодо кооперації за галузевою ознакою;

непослідовна регуляторна діяльність органів місцевої влади;

формальне виконання розробниками регуляторних актів вимог чинного законодавства, що стає причиною частої неузгодженості регуляторної бази;

недостатній фаховий рівень посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування, відповідальних за здійснення державної регуляторної політики;

відсутність належного контролю з боку уповноваженого органу, громадськості та з боку бізнес-асоціацій за регуляторною діяльністю органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

низький рівень участі бізнес-асоціацій, аналітичних центрів та інститутів громадянського суспільства у проведенні заходів з відстеження результативності регуляторних актів та перегляді регуляторних актів;

ускладнені процедури отримання підприємцями документів дозвільного характеру, видача яких належить до компетенції місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

недотримання суб'єктами надання адміністративних послуг – центральними органами виконавчої влади та їх територіальними представництвами вимог законодавства з питань реформування системи надання адміністративних послуг стосовно термінів оформлення документів;

низька спроможність бізнесу на реалізацію сучасних креативних бізнес-проектів, низький рівень знань щодо підготовки якісних бізнес-планів та участі в грантових програмах;

низька конкурентоспроможність бізнесу, яка обумовлена незадовільним станом виробничої та соціальної інфраструктури, низьким рівнем пристосування робочої сили до сучасних умов, відсутністю інноваційної спроможності підприємств, низьким рівнем інноваційно-інвестиційної активності;

відсутність матеріально-технічної та фінансової підтримки підприємництва з боку влади;

відсутність взаємодії та координації між різними структурними підрозділами органів влади, що мають пряме відношення до розвитку різних галузей економіки;

недоступність довгострокового кредитування, що стримує розвиток виробничої сфери, труднощі з одержанням зовнішнього фінансування через високі відсоткові ставки на банківські кредити, відсутність налагодженої системи гарантій і страхування кредитних і інвестиційних ризиків;

відсутність інформації у вільному доступі про державне та комунальне майно, земельні ділянки, які можуть бути використанні для розвитку бізнесу.

в) пропозиції щодо конкретних шляхів мінімізації визначених бар'єрів.

Виходячи з вищеописаних проблем, які гальмують розвиток МСП в Тернопільській області, пропонуємо запровадити такі заходи:

1.Провести дерегуляцію та забезпечити покращення якості адміністративних послуг, які надаються суб'єктам господарювання в Тернопільській області.

1.1.Організувати заходи щодо дерегуляції господарської діяльності на місцевому рівні, зокрема забезпечити спрощення процедур отримання підприємцями документів дозвільного характеру, видача яких належить до компетенції місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

1.2.Організувати перегляд чинних нормативно-правових актів на предмет їх впливу на бізнес з метою їх зміни або скасування тих з них, які перешкоджають розвитку підприємницької діяльності.

1.3. Створити Єдиний електронний реєстр регуляторних актів, які прийняті центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, а також місцевими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування.

1.4. Організувати навчання представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо використання методики М-тесту.

1.5. Провести моніторинг роботи Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАПів), визначити рівень задоволеності їх роботою представниками МСП.

1.6. Організувати навчання та підвищення кваліфікації адміністраторів ЦНАП.

1.7. Запровадити електронний документообіг між ЦНАП та суб'єктами надання адміністративних послуг.

1.8. Розробити календарний план зі створення центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) в об'єднаних територіальних громадах, надати методичну та організаційну допомогу у їх створенні.

2. Підвищити рівень відповідальності та компетенції посадових осіб, відповідальних за формування та реалізацію на місцевому рівні державної політики у сфері малого та середнього підприємництва (МСП)

2.1. Провести аналіз діяльності місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування, відповідальних за здійснення регуляторної політики у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

2.2. Запровадити систему надання електронних послуг для бізнесу.

2.3. Надати організаційну та методичну допомогу об'єднаним територіальним громадам у розробці програм розвитку МСП.

2.4. Ознайомитися з досвідом сусідніх областей щодо підтримки та розвитку МСП.

2.5. Створити єдиний інформаційний ресурс (веб-сайт) для підприємців, який міститиме необхідну інформацію про заснування та ведення бізнесу, оперативну інформацію про зміну відповідних нормативно-правових актів, відомості про вільні приміщення державної та комунальної власності, земельні ділянки тощо.

2.6. Організувати тренінги для представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань залучення коштів для фінансування заходів розвитку МСП.

2.7. Створити та налагодити роботу Регіональної групи експертів з управління проектами.

2.8. Організувати роботу «Єдиного вікна» для реалізації інвестиційних проектів (на виконання Закону України «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна»).

2.9. Розробити механізм захисту прав споживачів на період дії заборони перевірок суб'єктів підприємницької діяльності.

2.10. Розробити пропозиції щодо методології ведення перевірок контролюючими органами та розробити етичний кодекс контролера.

3. Забезпечити додаткові джерела фінансування бізнесу, підвищити конкурентоздатність та кадровий потенціал МСП в Тернопільській області, створити умови для розвитку молодіжного та жіночого підприємництва.

3.1. Розробити концепцію створення та функціонування Фондів підтримки МСП на рівні окремих об'єднаних територіальних громад, сприяти їх діяльності.

3.2. Покращити доступ підприємців до інформації про грантові та кредитні можливості та провести серію навчальних тренінгів для місцевих МСП з підготовки грантових та кредитних заявок.

3.3. Розробити механізм залучення ресурсів трудових мігрантів та діаспори у процес фінансування розвитку МСП Тернопільської області.

- 3.4. Надання бізнес-консультацій з питань організації та реалізації сучасних бізнес-проектів.
- 3.5. Провести інформаційну кампанію серед МСП щодо створення кредитних спілок та «саморегулюючих організацій».
- 3.6. Залучити МСП до участі у державних закупівлях.
- 3.7. Включити заходи щодо стимулювання підприємництва у інші галузеві обласні програми.
- 3.8. Підвищити навички підприємців у сфері менеджменту, маркетингу, планування діяльності у сфері управління витратами, податками, бухгалтерського обліку, державних закупівель тощо.
- 3.9. Спільно з вищими навчальними закладами та закладами системи професійно-технічної освіти привести навчальні програми у відповідність до потреб бізнесу.
- 3.10. Розробити програми підтримки молодіжних та жіночих бізнес-ініціатив, розвитку соціального підприємництва.
- 3.11. Започаткувати роботу Фондів підтримки підприємництва.
- 3.12. Створити групу управління проектами.

4. Посилити роль бізнес-асоціацій у процесі формування державної політики підтримки та розвитку сприятливого бізнес-середовища.

- 4.1. Створити майданчики для комунікації бізнесу за галузевою ознакою, організувати міжрегіональні бізнес-форуми.
- 4.2. Стимулювати приватно-державне партнерство, поширювати успішні практики.
- 4.3. Створити регіональні ради підприємців при органах місцевої влади.
- 4.4. Залучати представників МСП до розробки програм розвитку та покращення бізнес-середовища.
- 4.5. Організувати інформаційні заходи щодо популяризації діяльності у сфері МСП.

III. ДОРОЖНЯ КАРТА (ЗАХОДИ)

III.1 КОРОТКИЙ ОПИС ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ

а) Географічне охоплення

Заходи Дорожньої карти впроваджуватимуться в усіх громадах Тернопільської області, в тому числі і в новостворених об'єднаних територіальних громадах.

б) Обґрунтування доцільності та шляхи реалізації заходів Дорожньої карти

Мале та середнє підприємництво є одним із рушіїв розвитку національних економік світу. В економічно розвинутих країнах цьому сприяють як відповідне законодавство, так і загальноприйняті принципи функціонування ринкової економіки. В Україні, яка більше двадцяти п'яти років перебуває у перехідному періоді формування ринкової економіки, сприятливого політичного та фінансового клімату для розвитку середнього класу, основу якого мав би складати малий та середній бізнес, так і досі немає. За результатами дослідження [«Оцінка ділового клімату АВСА-2015: переваги та виклики для Тернопільської області»](#) проведеного ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» в рамках Програми USAID «Лідерство в економічному врядуванні ЛЕВ», названі головні перешкоди розвитку МСП: несприятливість економічної ситуації, відсутність фінансових можливостей, жорстка конкуренція, складна загальна система оподаткування та її часта зміна, високі ставки кредитів, несприятливе регулювання. Значною мірою основні економічні реформи та створення відповідної законодавчої бази, які б мали стимулювати розвиток МСП в Україні мають бути запроваджені на національному рівні. У 2012 році був ухвалений [Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні»](#)². Зараз у Верховній Раді України розглянута у першому читанні нова редакція цього Закону³, яка передбачає:

- дерегуляцію господарської діяльності та вдосконалення державної регуляторної політики у сфері підприємництва;
- розширення можливостей доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до отримання кредитних ресурсів;
- надання цільової підтримки інноваційно орієнтованим суб'єктам малого і середнього підприємництва;
- сприяння розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва;
- підтримку діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва, зокрема їх експортної діяльності;
- розвиток соціальної відповідальності бізнесу;
- удосконалення системи професійної освіти, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- стимулювання розвитку МСП шляхом посилення співпраці між державою, приватним сектором та громадськими об'єднаннями у сфері навчання підприємств;
- удосконалення системи інформаційної підтримки бізнесу;
- проведення моніторингу умов провадження підприємницької діяльності;
- розширення можливостей участі суб'єктів малого і середнього підприємництва у реалізації проектів державно-приватного партнерства.

Для розвитку МСП на місцевому рівні велике значення має якість та ефективність саме регіональної політики, активізація місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого

² [Проект Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні»](#)

³ [Проект Закону про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні](#)

самоврядування у підтримці розвитку малого і середнього підприємництва, а також активна участь бізнес-асоціацій у процесах покращення державної політики щодо МСП.

Заходи Дорожньої карти спрямовані на покращення ситуації в МСП Тернопільської області за напрямками:

дерегуляція та підвищення якості надання адміністративних послуг суб'єктам господарювання в Тернопільській області, забезпечення рівного доступу до ресурсів;

підвищення рівня відповідальності та компетенції посадових осіб, відповідальних за формування та реалізацію на місцевому рівні державної політики у сфері малого та середнього підприємництва (МСП);

забезпечення додаткових джерел фінансування бізнесу, підвищення конкурентоздатності та підвищення кадрового потенціалу МСП в Тернопільській області, створення умов для розвитку молодіжного та жіночого підприємництва.

посилення впливу та ролі бізнес-асоціацій у процесі формування державної політики підтримки та розвитку сприятливого бізнес-середовища.

Механізми реалізації заходів дорожньої карти:

- створення робочої групи з реалізації заходів Дорожньої карти та моніторингу виконання конкретних заходів за участі посадових осіб ТОДА, експертів, громадськості та представників бізнес-асоціацій;
- включення заходів Дорожньої карти до переліку першочергових заходів плану роботи органів державної влади та місцевого самоврядування на 2017-2020 роки;
- включення заходів Дорожньої карти до програм соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільської області, районів та планів соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, інших галузевих програм;
- включення заходів Дорожньої карти до Програми розвитку малого підприємництва в Тернопільській області на період 2017-2018 років;
- розробка та схвалення районних програм розвитку малого підприємства та програм об'єднаних територіальних громад;
- фінансування заходів Дорожньої карти з місцевих бюджетів та бюджетів ОТГ (об'єднаних територіальних громад);
- організація та проведення публічних та інформаційних заходів в рамках реалізації заходів Дорожньої карти;
- організація навчальних заходів для МСП та представників органів влади.

Відповідальні за реалізацію заходів дорожньої карти:

- Тернопільська обласна державна адміністрація та Тернопільська обласна рада.

Учасники дорожньої карти:

- органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, відповідальні за формування регуляторної політики в Тернопільській області;
- об'єднанні територіальні громади;
- представництво Державної регуляторної служби України в Тернопільській області;
- Державна служба зайнятості в Тернопільській області;
 - Державна фіскальна служба в Тернопільській області;
 - навчальні заклади;
 - суб'єкти надання адміністративних послуг;
 - Рада підприємців при Тернопільській ОДА;
 - бізнес-асоціації;

в) Ресурси:

Для реалізації заходів Дорожньої карти потрібні як людські, так і фінансові ресурси.

Людські:

- експерти з питань бізнес-планування, проектного менеджменту, юристи, представники громадських об'єднань підприємців, які братимуть участь у робочій групі з реалізації заходів Дорожньої карти та будуть залучені до роботи Регіональної групи експертів управління проектами;
- працівники органів місцевої влади, відповідальні за формування державної політики у питанні економічного розвитку регіону (спеціалісти департаменту економічного розвитку та торгівлі Тернопільської ОДА, відділи та управління з питань економічного розвитку районних державних адміністрацій та об'єднаних територіальних громад);
- тренери та залучені експерти для проведення навчальних заходів.

Фінансові ресурси:

- джерела фінансових ресурсів:
 - обласний бюджет Тернопільської області, районні та місцеві бюджети;

- грантове фінансування, в тому числі Програми USAID «Лідерство в економічному врядуванні» (ЛЕВ) та DOBRE;
- Державний фонд регіонального розвитку.

Кошти потрібні для фінансування:

- облаштування ЦНАПів в об'єднаних територіальних громадах;
- покращення матеріально-технічної бази наявних ЦНАПів;
- для організації та проведення навчальних заходів (оплата роботи тренерів та лекторів, роздатковий та навчальний матеріал, канцтовари, послуги зв'язку, харчування учасників заходів, тощо);
- оплати праці експертів та залучених фахівців та транспортних витрат;
- інших статей, пов'язаних із впровадженням заходів Дорожньої карти.

г) Результати реалізації заходів Дорожньої карти.

Реалізація заходів Дорожньої карти допоможе досягнути такі короткострокові результати:

- заходи Дорожньої карти будуть включені до Програми розвитку малого і середнього підприємництва в Тернопільській області на період 2017-2018 рр., обласної програми соціально-економічного та культурного розвитку на 2017 рік, програм соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад та інших суміжних програм, наприклад, Обласної програми співпраці з українцями закордону, Обласної програми розвитку туризму на 2016-2020 роки, Обласної комплексної програми розвитку АПК в Тернопільській області, та інші);
- організовано та проведено навчальні заходи для посадових осіб державної влади та місцевого самоврядування, відповідальних за здійснення регуляторної політики, в тому числі щодо проведення оцінки впливу регуляторних актів із застосуванням М-тесту (зміни до Закону України "Про засади державної регуляторної політики" від 15 березня 2016 року №1160-IV);
- проаналізовано чинні регуляторні акти, прийняті центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, а також місцевими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування та розроблено пропозиції щодо їх перегляду або скасування;
- створено єдиний веб-портал для бізнесу Тернопільської області, який міститиме в т.ч. реєстр чинних на регуляторних актів, перелік адміністративних послуг, які надаються в Тернопільській області ЦНАПами, інформацію про конкурси та гранти, кредитні програми, навчання, стажування, інвестиційні проекти, перелік вільних земельних ділянок та приміщень комунальної і державної форм власності, які можуть бути надані в оренду або приватизовані, інформацію про конкурси та аукціони, які проводяться органами місцевої влади, тощо;
- за результатами оцінки та моніторингу роботи проведено заходи щодо покращення роботи наявних ЦНАПів та відкрито нові центри (пункти) надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах (не менше 36);
- організовано заходи на підтримку розвитку міжрегіональної бізнес-кооперації;
- організовано навчання (не менше 10 навчальних заходів) для суб'єктів підприємницької діяльності щодо залучення додаткових джерел фінансування, розвитку зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), пошуку нових ринків, в тому числі країн ЄС;
- організовано роботу обласного офісу - «Єдиного вікна» для реалізації інвестиційних проектів;

- організовано роботу Регіональної групи експертів з підготовки та управління проектами та підготовлено якісні бізнес-проекти у пріоритетних сферах економіки (туризм і рекреація, енергозабезпечення, овочівництво та садівництво, переробка сільськогосподарської продукції, інші);
- надано допомогу органам місцевої влади у розроблені не менше 50 інвестиційних проектів.

За результатами реалізації заходів Дорожньої карти будуть досягнуті такі довгострокові результати:

- підвищено рівень ефективності державної політики на регіональному рівні щодо створення умов для розвитку бізнесу;
- підвищено професійний рівень посадових осіб державної влади та місцевого самоврядування, відповідальних за здійснення регуляторної політики;
- створено умови для збільшення кількості нових робочих місць та підвищення рівня заробітної плати;
- оптимізовано адміністративні процедури та зменшено рівень їх забюрократизованості, знижено регуляторний тиск на МСП на регіональному рівні;
- сформовано стабільні джерела фінансової підтримки МСП за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, кредитів міжнародних фінансових установ, створено регіональні кредитивних спілок;
- досягнуто до 2020 року зростання кількості малих підприємств у розрахунку на 10 тисяч наявного населення з 46 (дані за 2015 рік) до 70 (за прогнозами Стратегії розвитку Тернопільської області до 2020 року).

д) Ймовірні ризики

До потенційних зовнішніх та внутрішніх ризиків, що можуть супроводжувати реалізацію заходів Дорожньої карти, можна віднести:

- політичну та економічну нестабільність в державі;
- відсутність реформ на національному рівні та суперечливість політики поліпшення підприємницького клімату в цілому та регуляторного середовища МСП зокрема;
- відсутність координації між учасниками-виконавцями заходів Дорожньої карти розвитку МСП в Тернопільській області;
- негативний інвестиційний імідж України та Тернопільщини зокрема;
- подальше зниження інвестиційної привабливості регіону для місцевих підприємців, інвесторів з інших регіонів України та з-за кордону через відставання Тернопільської області від інших регіонів (областей) України в плані соціально-економічних перетворень;
- різкі коливання економічної активності в країні та в регіоні, що негативно впливає на їхню інвестиційну привабливість, а також функціонування МСП зокрема;
- посилення міграційних процесів, наслідком чого є втрата регіоном людського потенціалу;
- невирішеність проблем вищої та професійно-технічної освіти в частині оновлення навчальних програм відповідно до сучасних вимог, забезпечення викладацькими кадрами та фінансування (особливо тих закладів, які передаються на утримання місцевих громад) тощо;

- неефективний фінансовий менеджмент на рівні області та громад.

Потенційні механізми щодо зменшення негативного впливу зовнішніх та внутрішніх ризиків, що можуть супроводжувати реалізацію заходів Дорожньої карти:

- постійний моніторинг дотримання календарних термінів виконання заходів Дорожньої карти;
- проведення щопіврічних опитувань представників бізнесу щодо динаміки розвитку МСП в Тернопільській області;
- внесення пропозицій органам місцевої влади щодо збільшення видатків із місцевих бюджетів на заходи Дорожньої карти розвитку МСП в Тернопільській області;
- розробка пропозицій для депутатів Верховної Ради України від Тернопільщини щодо врегулювання законодавчої бази, яка гальмує розвиток малого та середнього підприємництва.

III. ЗАХОДИ ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
1. Організаційні заходи реалізації Дорожньої карти розвитку МСП в Тернопільській області						
1.1.Створення робочої групи з реалізації заходів Дорожньої карти розвитку МСП в Тернопільській області та моніторингу виконання конкретних заходів	Сформувати робочу групу фахівців та експертів, які будуть задіяні у процесі реалізації та моніторингу заходів Дорожньої карти (за участі посадових осіб ТОДА, експертів, громадськості та представників бізнес-асоціацій області), підготовка відповідного спільного розпорядження голів ОДА та обласної ради, проведення засідань не рідше одного разу на місяць. Розробка та схвалення регламенту діяльності робочої групи з реалізації заходів Дорожньої карти розвитку малого та середнього підприємництва в Тернопільській області.	Забезпечено врахування інтересів всіх зацікавлених осіб при розробці заходів ДК та постійний контроль за виконанням відповідних заходів, аналіз ризиків, запровадження механізмів щодо зменшення негативного впливу зовнішніх та внутрішніх ризиків.	Впродовж реалізації заходів Дорожньої карти розвитку МСП в Тернопільській області на період до 2020 року, не рідше 1 разу на квартал	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Тернопільська обласна державна адміністрація, Тернопільська обласна рада, департамент економічного розвитку та торгівлі Тернопільської ОДА

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
1.2.Аналіз ефективності наявних механізмів стимулювання розвитку МСП в області	Аналіз нормативно-правової бази, яка регулює діяльність МСП на місцевому рівні. Моніторинг впровадження чинних нормативно-правових актів на предмет їх впливу на бізнес з метою їх зміни або скасування тих з них, які реально перешкоджають розвитку підприємницької діяльності	Підготовка та оприлюднення звіту з результатами проведеного аналізу ефективності державної політики у питанні підтримки та стимулювання розвитку МСП, сформовано перелік нормативно-правових рішень, які перешкоджають розвитку МСП; розроблено пропозиції з метою підвищення рівня ефективності державної політики на регіональному рівні щодо створення умов для розвитку бізнесу; оптимізовано адміністративні процедури та зменшено рівень їх бюрократизованості	1 півріччя 2017 року	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча група з реалізації заходів Дорожньої карти
1.3. Моніторинг реалізації заходів Дорожньої карти	Робочі наради учасників групи	Забезпечено постійний моніторинг реалізації заходів Дорожньої карти	Щоквартальн о	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча група з реалізації заходів Дорожньої карти
2. Дерегуляція та покращення якості надання адміністративних послуг МСП						

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
2.1.Формування єдиного електронного реєстру чинних регуляторних актів щодо МСП у Тернопільській області	Сформувати базу даних чинних регуляторних актів та створити єдиний електронний каталог за галузями та напрямками ведення підприємницької діяльності	Покращено вільний доступ МСП до інформації про регулювання окремих видів підприємницької діяльності, створено умови для участі в обговоренні проектів регуляторних актів та аналізу їх впливу, створено електронний реєстр та розміщено його на єдиному веб-порталі для бізнесу	1 півріччя 2017 року	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент економічного розвитку та торгівлі, представництво ДРСУ в Тернопільській області, робоча група
2.2.Підвищення рівня професійності посадових осіб державної влади та місцевого самоврядування, відповідальних за здійснення регуляторної політики МСП	Організувати 5 навчальних семінарів для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, відповідальних за здійснення регуляторної політики МСП	Підвищено професійний рівень посадових осіб державної влади та місцевого самоврядування (не менше 100 осіб), відповідальних за здійснення регуляторної політики; надано методичну допомогу та консультацій розробникам проектів регуляторних актів з питань виконання вимог Методики при підготовці аналізів регуляторного впливу проектів	2017 рік	50 – кошти обласного бюджету; 50 – Програми USAID ЛЕВ	Кошти програми розвитку малого та середнього підприємництва на період 2017-2018 роки, Програма USAID «Лідерство в економічному врядуванні» (ЛЕВ)	Департамент економічного розвитку та торгівлі, представництво ДРСУ в Тернопільській області, робоча група

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
		регуляторних актів та проведенні М-тесту				
2.3. Підвищення кваліфікації працівників Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)	Організувати навчання для працівників діючих ЦНАПів щодо поліпшення якості послуг та їх переліку	Підвищено рівень компетенції та відповідальності посадових осіб, відповідальних за надання якісних адміністративних послуг	2017-2018 роки	50 –кошти обласного бюджету та бюджетів ОТГ; 50 – Програми USAID ЛЕВ	Кошти обласного бюджету та бюджетів об'єднаних громад, Програма USAID «Лідерство в економічному врядуванні» (ЛЕВ)	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча група з реалізації заходів Дорожньої карти
2.4. Підвищення рівня компетенції представників місцевої влади щодо застосування на практиці методики М-тесту для аналізу впливу регуляторного акту	Провести 5 навчальних заходів для представників місцевої влади, відповідальних за здійснення регуляторної політики	Підвищено рівень компетенції представників місцевої влади щодо аналізів регуляторного впливу проектів регуляторних актів з використанням М-тесту	2017 рік	50 –кошти обласного бюджету; 50 – Програми USAID ЛЕВ	Кошти обласного бюджету та бюджетів об'єднаних громад, кошти грантових програм, Програма USAID «Лідерство в економічному врядуванні» (ЛЕВ)	Департамент економічного розвитку та торгівлі, представництво ДРСУ в Тернопільській області, робоча групи з реалізації заходів Дорожньої карти
2.5. Розбудова мережі центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) в об'єднаних територіальних громадах.	Облаштування та відкриття центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) в об'єднаних територіальних громадах	Розширено наявну мережу ЦНАПів та консультативних пунктів в об'єднаних територіальних громадах	2017- 2019 роки	5 000 – кошти місцевих бюджетів	Кошти бюджетів об'єднаних громад, Кошти Фонду регіонального розвитку, кошти обласного бюджету на проекти по програмі розвитку	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча групи з реалізації заходів дорожньої карти, голови об'єднаних територіальних

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
					місцевого самоврядування в Тернопільській області	громад, Тернопільська обласна рада
2.6.Запровадження електронного документообігу між ЦНАП та суб'єктами надання адміністративних послуг	Проведення розширеної наради за участі суб'єктів надання адміністративних послуг. Вироблення рекомендацій щодо механізму функціонування електронного документообігу. Розробка відповідного програмного забезпечення.	Запроваджено електронний документообіг відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг». Покращено рівень якості адміністративних послуг	2017 -2018 роки	20	Кошти місцевих бюджетів та бюджетів об'єднаних громад	Департамент економічного розвитку та торгівлі, контролюючі органи, суб'єкти надання адміністративних послуг, ЦНАПи
2.7.Проведення оцінки якості адміністративних послуг	Проведення опитування користувачів адміністративних послуг та проведено аналіз роботи ЦНАПів (за методологією «звітних карток»)	Визначено показники результативності і якості роботи ЦНАПів та розроблено пропозиції щодо вдосконалення їх діяльності	2017 рік	40	Кошти грантових програм	Робоча група з реалізації заходів Дорожньої карти, ГО, бізнес-асоціації
3. Покращення якості регіональної політики у сфері МСП						
3.1.Створення єдиного інформаційного веб-порталу для бізнесу Тернопільської області	Створення та адміністрування веб-порталу для бізнесу Тернопільської області	Покращено доступ МСП до інформації, запроваджено систему надання електронних послуг для	2017-2020 роки	100	Кошти обласного бюджету	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча групи з

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
		бізнесу.				реалізації заходів дорожньої карти
3.2.Надання організаційної та методичної допомоги об'єднаним громадам у розробці програм підтримки розвитку МСП у відповідних ОТГ	Надання консультацій та практичних рекомендацій головам новоутворених територіальних громад щодо розробки програм підтримки розвитку МСП в ОТГ	Розроблено та проведено заходи щодо покращення бізнес-клімату в межах об'єднаних територіальних громад, схвалено локальні програми дій щодо стимулювання розвитку МСП в ОТГ	2017-2018 роки	50	Кошти ОТГ, кошти грантових програм (Програма DOBRE)	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча група з реалізації заходів Дорожньої карти, голови об'єднаних територіальних громад, ГО
3.3.Організація роботи «Єдиного вікна» для реалізації інвестиційних проектів	Організація роботи Регіонального центру з інвестицій та розвитку відповідно до принципів, закладених в Законі України «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» при управлінні міжнародного співробітництва та фандрайзингу	Створено умови для розвитку інвестиційної діяльності для МСП в Тернопільській області	2016-2020 роки	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент економічного розвитку та торгівлі, управління міжнародного співробітництва та фандрайзингу, робоча група з реалізації заходів Дорожньої карти
3.4.Створення умов для захисту бізнесу від корупції в контролюючих органах	Організація та регулярне проведення круглих столів та інших публічних заходів за участю МСП та контролюючих органів.	Організовано не менше 16 публічних заходів. Забезпечено функціонування «телефонів довіри».	2017-2020 роки, не рідше одного разу на квартал	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент економічного розвитку та торгівлі, контролюючі органи,

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
	Створення «телефонів довіри» при контролюючих органах. Розроблення пропозиції щодо методології ведення перевірок контролюючими органами та розробка етичного кодексу контролера	Зменшено рівень корупції в контролюючих органах у взаєминах з МСП				робоча група з реалізації заходів дорожньої карти
3.5.Оцінювання регіональної політики щодо МСП в Тернопільській області	Проведення моніторингу регіональної політики у сфері МСП, проведення опитування МСП	Забезпечено постійний моніторинг діяльності органів місцевої влади щодо розвитку МСП в Тернопільській області. (Дослідження «Щорічна оцінка ділового клімату»)	2017-2020 роки, щорічно	80	Кошти грантових програм, Програма USAID «Лідерство в економічному врядуванні» (Дослідження «Щорічна оцінка ділового клімату»)	Робоча група з реалізації заходів дорожньої карти, бізнес-асоціації
3.6.Розвиток державно-приватного партнерства, поширення успішних практик	Формування переліку проектів, які можуть бути реалізовані в рамках Закону України «Про державно-приватне партнерство»	Сформовано перелік проектів, які можуть бути реалізовані спільно між місцевою владою та бізнесом	2017 рік	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Структурні підрозділи Тернопільської ОДА, робоча група з реалізації заходів дорожньої карти

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
4. Розширення джерел фінансування бізнесу, підвищення конкурентоздатності та кадрового потенціалу МСП в Тернопільській області						
4.1. Створення Регіональної групи експертів з управління проектами при Фонді підтримки підприємництва	Сформувані Регіональну групу з управління проектами за участі експертів, які мають досвід проектного менеджменту, Підготувати якісні проектні пропозиції та бізнес-проекти у пріоритетних сферах економіки регіону (туризм і рекреація, енергозабезпечення, овочівництво та садівництво, переробка сільськогосподарської продукції, інші); надати консультації ОТГ та для бізнесу та з питань організації та реалізації сучасних бізнес-проектів та проектів із залучення міжнародної технічної допомоги, надано допомогу ОТГ у розробці інфраструктурних	Сформовано групу експертів з підготовки проектних пропозицій для залучення міжнародної технічної допомоги та кредитних ресурсів від європейських та світових донорів; підготовлено не менше 50 проектних пропозицій та бізнес-проекти у пріоритетних сферах економіки регіону; надано консультації для ОТГ та місцевого бізнесу з питань організації та реалізації сучасних бізнес-проектів та проектів із залучення міжнародної технічної допомоги, надано допомогу ОТГ у розробці інфраструктурних проектів	2017-2020 роки	100	Кошти обласного бюджету для забезпечення діяльності групи	Департамент економічного розвитку та торгівлі, управління міжнародного співробітництва та фандрайзингу, ГО, керівник Регіональної групи експертів з управління проектами

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
	проектів					
4.1.Відновити та забезпечити роботу обласного Фонду підтримки підприємства в Тернопільській області	Відновити повноцінну роботу Фонду підтримки підприємства в Тернопільській області	Забезпечено функціонування спеціалізованої установи для забезпечення підтримки МСП на регіональному рівні	2017 -2020 роки	1600	Кошти обласного бюджету	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча група з реалізації заходів дорожньої карти
4.2.Створити Фонди підтримки МСП на рівні окремих об'єднаних територіальних громад	Розробити пропозиції щодо створення та функціонування Фондів підтримки МСП на рівні окремих об'єднаних територіальних громад	Розбудовано регіональну мережу центрів з підтримки МСП в Тернопільській області, сформовано додаткові джерела фінансування МСП	2017 -2020 роки	1000	Кошти бюджетів об'єднаних громад, кошти грантових програм	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча група з реалізації заходів дорожньої карти, голови об'єднаних територіальних громад
4.3.Тематичні навчання для МСП з метою підвищення конкурентоздатності бізнесу	Організація серії навчань для МСП з метою підвищення конкурентоздатності бізнесу	Підвищено навички підприємців у сфері менеджменту, маркетингу, планування діяльності у сфері управління витратами, податками, бухгалтерського обліку , розширення ринку збуту та ЗЕД, участь у державних закупівлях через систему PROZZORO, тощо	2017 -2020 роки	80	Кошти обласного бюджету, кошти грантових програм, Програма USAID "Лідерство в економічному врядуванні»	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча група з реалізації заходів дорожньої карти

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
4.4.Покращення доступу МСП до кредитних та інвестиційних ресурсів	Проведення регіонального круглого столу за участі представників банківських установ, кредитних спілок та МСП. Розроблення пропозиції щодо державного регулювання на ринку фінансових послуг. Підготовлено методичні рекомендації для МСП щодо створення кредитних спілок	Вироблено пропозиції щодо державного регулювання на ринку фінансових послуг. Підготовлено методичні рекомендації для МСП щодо створення кредитних спілок	2017 рік	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча група з реалізації заходів дорожньої карти
4.5.Спільно з ВНЗ та ПТНЗ привести навчальні програми у відповідність до потреб бізнесу	Проведення моніторингу пропозицій на ринку праці та кваліфікації випускників ВНЗ та ПТНЗ	Покращено ситуацію на ринку праці в частині забезпечення робітними кадрами, створено умови для збільшення кількості нових робочих місць	1 півріччя 2017 року	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент економічного розвитку та торгівлі, Управління освіти і науки, робоча група з реалізації заходів дорожньої карти, Державний центр зайнятості
4.6.Залучення МСП до запровадження енергозберігаючих	Формування та оприлюднення переліку проектів з	Участь МСП в програмах енергозбереження та енергозаміщення в	2017 -2018 роки	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Управління розвитку інфраструктури,

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
технологій у бюджетній сфері Тернопільської області	енергозаміщення в бюджетній сфері, участь у яких можуть взяти представники МСП	бюджетній сфері				транспорту та енергозбереження ОТГ
4.7.Залучення МСП до екологічних ініціатив та раціонального використання надр	Формування та оприлюднення переліку надр, родовищ корисних копалин, які можуть бути надані МСП в користування для здійснення господарської діяльності	Створено умови для вільного доступу до інформації про надра, родовища корисних копалин, які можуть бути надані МСП в користування для здійснення господарської діяльності	2017 -2018 роки	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Управління екології та природних ресурсів Тернопільської ОДА, районні державні адміністрації
4.8.Розвиток сімейних ферм, розвиток сільськогосподарської кооперації	Проведення інформаційної кампанії та роз'яснювальної роботи серед сільського щодо доцільності сімейних ферм	Збільшення кількості сімейних фермерських господарств, розвиток с/г кооперативів	2017 -2018 роки	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент агропромислового розвитку Тернопільської ОДА
4.9.Сприяння розвитку державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я	Формування переліку медичних та додаткових послуг у сфері охорони здоров'я, які не можуть бути надані за кошти бюджетного фінансування, або надані не в повному обсязі від потреби	Сформовано перелік видів послуг (наприклад, УЗД, обстеження на рентген-апараті, масажні послуги, забір аналізів, тощо) у закладах охорони здоров'я Тернопільської області, що можуть надаватися суб'єктами підприємницької діяльності	2017 -2018 роки	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА
4.10.Популяризації	Створення «Школи		2017 -2020	100	Кошти обласної	Управління освіти і

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
підприємництва серед молоді	молодого підприємця», розробка факультативного курсу для учнів старших класів, проведення конкурсів бізнес-ідей серед молоді. Щорічне проведення «Днів кар'єри»	Підтримка стартапів, популяризація підприємницької діяльності серед молоді, збільшення кількості суб'єктів МСП з числа випускників ВНЗ	роки		Програми підтримки молоді	науки, ЗМІ, відділ сім'ї та молоді Тернопільської ОДА, ВНЗ та навчальні заклади системи професійно-технічної освіти, ГО
4.11. Популяризація підприємництва серед жінок	Надання консультаційної допомоги жінкам, які планують започаткувати власний бізнес	Підтримка жіночого підприємництва, збільшення кількості жінок підприємців на 20 відсотків	2017 -2020 роки	100	Кошти обласної цільової соціальної програми підтримки сім'ї	Відділ сім'ї та молоді Тернопільської ОДА, жіночі громадські об'єднання, Державна служба зайнятості, ГО
4.12. Створення сприятливих умов для розвитку туристичної інфраструктури	Формування та розробка карти-схеми земельних ділянок для розміщення об'єктів туристичної інфраструктури	Збільшено кількість суб'єктів туристичної діяльності, які надають туристам послуги з розміщення. Створення електронної карти-схеми земельних ділянок Тернопільської області для розміщення об'єктів туристичної інфраструктури для реалізації інвестиційних	2017 -2018 роки	100	Кошти обласної програми розвитку туризму на 2016-2020 рр.	Відділ туризму Тернопільської ОДА, ГО «Тернопільська обласна асоціація розвитку туризму», місцеві органи влади

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
		проектів				
4.13.Сприяння розвитку сільського (зеленого туризму) у сільській місцевості	Формування переліку бажаючих осіб, які мають на меті займатися діяльністю у сфері сільського (зеленого) туризму	Збільшення кількість самозайнятих осіб сільського населення у сфері сільського (зеленого) туризму	2017 -2018 роки	100	Кошти обласної програми розвитку туризму на 2016-2020 рр.	Відділ туризму Тернопільської ОДА, ГО «Тернопільська обласна асоціація розвитку туризму», місцеві органи влади
4.14.Участь МСП у публічних закупівлях	Проведення навчальних семінарів щодо участі у державних закупівлях через систему PROZZORO	Проведено не менше 10 навчальних заходів щодо участі МСП у державних закупівлях через систему PROZZORO	2017 рік	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Департамент економічного розвитку та торгівлі, робоча групи з реалізації заходів дорожньої карти
4.15. Залучення МСП до надання соціальних послуг населенню за кошти місцевих бюджетів	Підготувати та розповсюдити методичні рекомендації	Збільшено кількість соціальних підприємств в Тернопільській області	2017 -2018 роки	50	Кошти програми розвитку малого та середнього підприємництва на період 2017-2018 роки, кошти грантових програм	Департамент соціального захисту населення
4.16. Залучення до підприємницької діяльності учасників АТО та внутрішньо переміщених осіб (ВПО)	Проведення інформаційних заходів, в тому числі круглих столів, серед учасників АТО, ветеранських організацій	Залучено учасників АТО та ВПО до підприємницької діяльності	2017 -2018 роки	50	Кошти обласної програми соціального захисту учасників АТО, грантові програми	Департамент соціального захисту населення, Рада підтримки учасників АТО при Тернопільській ОДА громадські

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
						організації
4.17.Сприяння експорту	Створення паспорту експортного потенціалу Тернопільської області. Проведено навчання для МСП щодо розширення ЗЕД	Покращено доступ суб'єктів МСП до нових ринків. Створено електронний паспорт товарів робіт, товарів та послуг, які можуть бути експортовані за межі Тернопільської області. Покращено інвестиційну привабливість Тернопільської області	2017 рік	50	Кошти обласного бюджету	Управління міжнародного співробітництва та фандрайзингу
4.18. Покращення умов доступу МСП до земельних ресурсів	Створення електронної бази даних земельних ділянок для започаткування бізнесу та реалізації інвестиційних проектів	Покращено умови ведення бізнесу, спрощено доступ до інформації про вільні земельні ділянки, які можуть бути використані для ведення бізнесу	2017 рік	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Управління Держгеокадастру в Тернопільській області
4.19. Покращення умов доступу МСП до комунального та державного майна	Створення електронної бази даних об'єктів комунальної та державної власності, які можуть бути використанні для започаткування бізнесу та реалізації інвестиційних проектів	Покращено умови ведення бізнесу, спрощено доступ до інформації про об'єкти комунальної та державної власності, які можуть бути використані для ведення бізнесу	2017 рік	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	ФДМ Тернопільській області, Тернопільська обласна рада , ОМС, ОТГ
5.	Посилення ролі бізнес-асоціацій у процесі формування державної політики підтримки та розвитку сприятливого бізнес-середовища на регіональному рівні					

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
5.1.Створення та підтримка на Тернопільщині галузевих асоціацій підприємців	Організація круглих столів за участі представників МСП за галузевою ознакою під гаслом «Кооперація – шлях до успіху!». Формування дорадчо-консультативних рад при органах влади	Активізація бізнес-асоціацій щодо участі у формуванні державної політики підтримки та розвитку сприятливого бізнес-середовища, посилення громадського впливу на формування регуляторної політики на регіональному рівні. Збільшення МСП, які братимуть участь у роботі дорадчо-консультативних рад	2017-2018 роки	100	Кошти грантових програм та бізнес-асоціацій	Департамент економічного розвитку та торгівлі, інші структурні підрозділи ТОДА, робоча група з реалізації заходів дорожньої карти, бізнес-асоціації
5.2.Налагодження співпраці з бізнес-асоціаціями українців закордону	Організація веб-конференцій, телемостів з українською діаспорою	Розроблено механізм залучення ресурсів трудових мігрантів та діаспори у процес фінансування розвитку МСП Тернопільської області	2017-2018 роки	Не потребує фінансування	Кошти обласної програми розвитку міжнародного співробітництва та інвестиційної діяльності	Департамент економічного розвитку та торгівлі, управління та фандрайзингу, робоча група з реалізації заходів дорожньої карти
5.3.Залучення МСП та бізнес-асоціацій до розширення міжнародного співробітництва	Організація та проведення міжнародних інвестиційних форумів, програм обмінів	Налагоджено взаємодію з об'єднаннями та бізнес-асоціаціями закордону , організовано щорічні спільні заходи	2017-2020 роки	200	Кошти обласної програми розвитку міжнародного співробітництва та інвестиційної	Управління міжнародного співробітництва та фандрайзингу, бізнес-асоціації

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела діяльності	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
5.4.Популяризація державно-приватного партнерства, поширення успішних практик	Організація публічних заходів з метою поширення успішних прикладів державно-приватного партнерства, організація публічних заходів	Налагоджено механізм запуску проектів в рамках державно-приватного партнерства	2017-2020 роки, щоквартальн о	100	Кошти бізнес-асоціацій	Департамент економічного розвитку та торгівлі, бізнес-асоціації
5.5.Створити регіональні ради підприємців при органах місцевої влади	Залучити МСП в Тернопільській області до формування державної політики у сфері підприємництва шляхом участі у роботі дорадчо-консультативних рад при органах влади	Створено не менше 17 рад підприємців при районних державних адміністраціях, створено не менше 36 рад підприємців в при об'єднаних територіальних громадах	2017 рік	Не потребує додаткового фінансування	Не потребує додаткового фінансування	Голови районних державних адміністрацій, голови об'єднаних територіальних громад
5.6.Інформаційні кампанії та публічні заходи щодо популяризації діяльності у сфері МСП	Проведення щорічних конкурсів у різних номінаціях «Підприємець року», «Кращий інноваційний проект», «Краще соціальне підприємство», «Краща молодіжна бізнес-ініціатива»	Збільшено кількість осіб, які мають намір розпочати власну справу	2017-2020 роки	80	Кошти обласного бюджету	Департамент економічного розвитку та торгівлі, бізнес-асоціації
5.7.Організація серії навчальних заходів для представників МСП щодо застосуванню на практиці	Провести серію навчальних заходів для бізнес-асоціацій	Підвищено рівень компетенції представників МСП щодо аналізів регуляторного впливу	2017 рік	50	Кошти бізнес-асоціацій	Департамент економічного розвитку та торгівлі, представництво

Назва заходу	Зміст заходу	Результати реалізації заходів	Строк виконання	Орієнтовна вартість реалізації заходу, (тис.грн.)	Джерела фінансування реалізації заходу /кошти обласного бюджету, кошти ОТГ, донорські кошти, інвестиції, інші джерела	Особи/організації, відповідальні за реалізацію заходу
методики М-тесту для аналізу впливу регуляторного акта		проектів регуляторних актів з використанням М-тесту				ДРСУ в Тернопільській області, робоча група з реалізації заходів Дорожньої карти

